

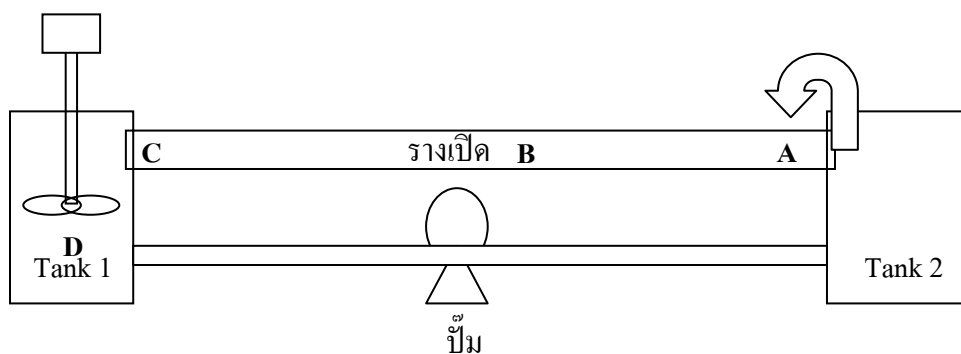
บทที่ 3

ผล และวิจารณ์

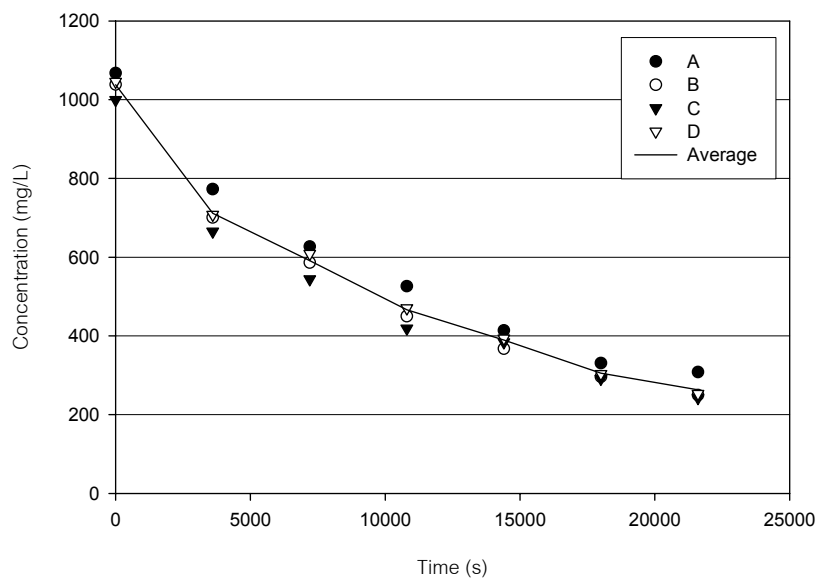
1. ผลของความเร็วในการไหลต่อค่าสัมประสิทธิ์การถ่ายโอนมวล

1.1 ผลของตำแหน่งการเก็บตัวอย่างในของเหลวต่อการเปลี่ยนแปลงความเข้มข้นของ VOCs

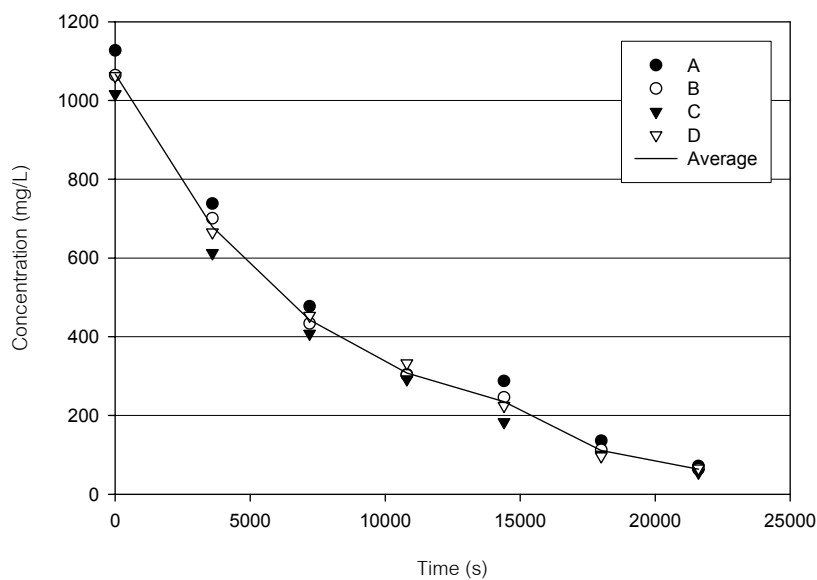
การทดลองทำการเก็บตัวอย่างสารละลาย VOCs ในรางเปิดจำนวน 4 ตำแหน่ง คือ ที่ตำแหน่งต้นราง กลางราง ปลายราง และในถัง ซึ่งแทนด้วย A, B, C, D ตามลำดับ ดังภาพประกอบ 5 ความสัมพันธ์ระหว่างค่าความเข้มข้นของ VOCs กับเวลาที่ตำแหน่งต่างๆ ตลอดความยาวของรางเปิด แสดงดังภาพประกอบ 6 และภาพประกอบ 7 สำหรับการระเหยของอะซีโตนจากน้ำภายใต้สภาวะการไหลแบบราบเรียบ และภายใต้สภาวะการไหลแบบปั่นป่วนตามลำดับ จากภาพประกอบเหล่านี้ พบว่าความเข้มข้นของ VOCs ลดลงตามเวลาที่เพิ่มขึ้นและพบว่าที่เวลาใดๆ เมื่อความเร็วในการไหลสูงขึ้นการระเหยของอะซีโตนจะมีค่าเพิ่มขึ้นโดยสังเกตจากความชันของกราฟระหว่างความเข้มข้นกับเวลาที่เพิ่มขึ้นเมื่อความเร็วในการไหลสูงขึ้นและจากกราฟพบว่าความเข้มข้นของ VOCs ที่วัดได้ ณ เวลาใดๆ จากตำแหน่งต่างๆ ของการเก็บตัวอย่างมีค่าใกล้เคียงกันโดยมีค่าเปอร์เซ็นต์ของค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานสัมพัทธ์ (Relative Standard deviation , RSD) น้อยกว่า 28 ดังนั้นในการศึกษานี้จึงใช้ค่าเฉลี่ยของความเข้มข้นจาก 4 ตำแหน่งเป็นตัวแทนของความเข้มข้นที่เวลาใดๆ

ภาพประกอบ 5 แสดงตำแหน่งการเก็บตัวอย่างเพื่อศึกษาผลของความเร็วในการไหลของชั้นน้ำต่อการระเหยของ VOCs

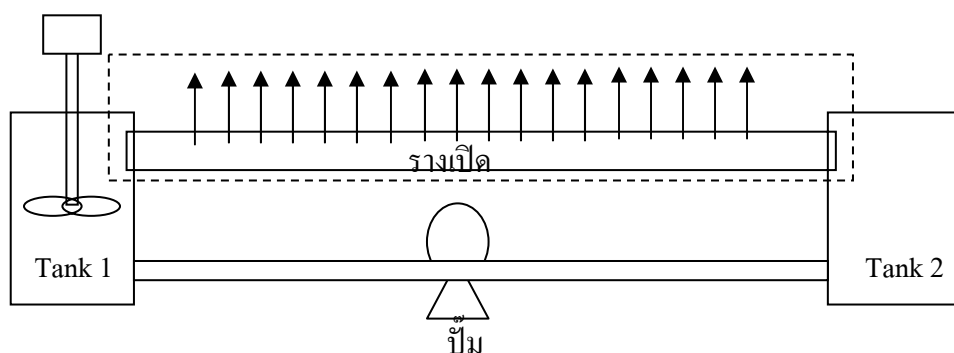
ภาพประกอบ 6 แสดงความเข้มข้นกับเวลาที่ตำแหน่งต่างๆ สำหรับการระเหยของอะซีโตนจากน้ำที่มีการไหลแบบราบเรียบ ($Re = 1220$) ความเข้มข้นเริ่มต้นของอะซีโตน $1,000 \text{ mg/l}$ อุณหภูมิของน้ำ $27 \pm 2^\circ\text{C}$

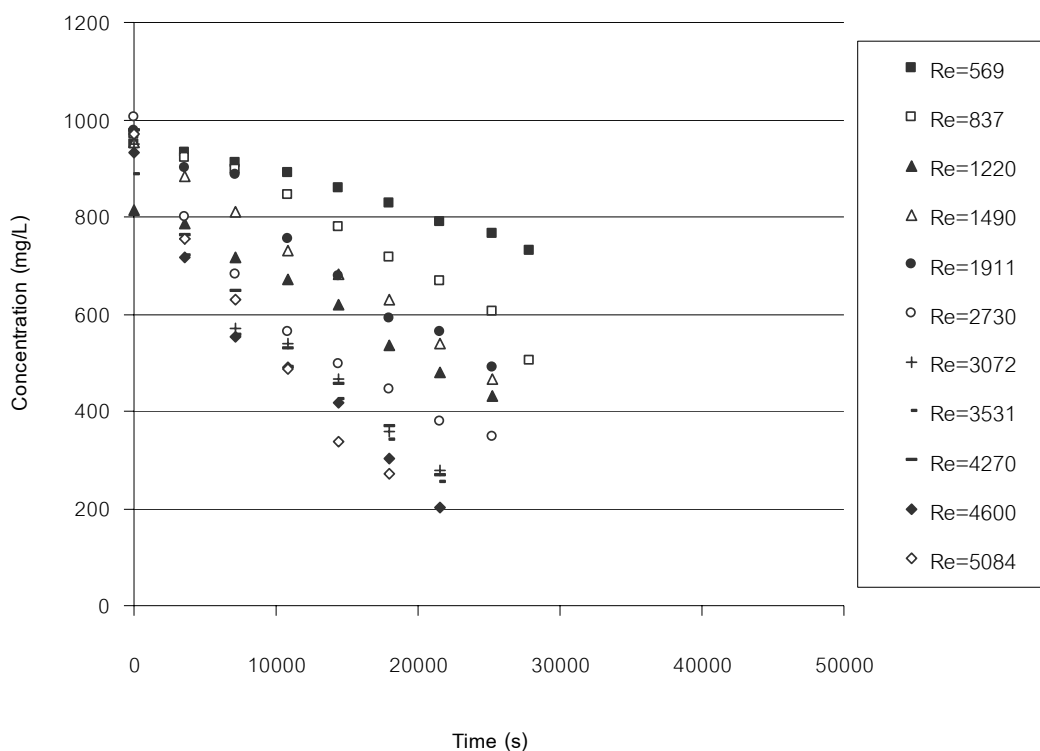
ภาพประกอบ 7 แสดงความเข้มข้นกับเวลาที่ตำแหน่งต่างๆ สำหรับการระเหยของอะซีโตนจากน้ำที่มีการไหลปั่นป่วน ($Re = 4270$) ความเข้มข้นเริ่มต้นของอะซีโตน $1,000 \text{ mg/l}$ อุณหภูมิของน้ำ $27 \pm 2^\circ\text{C}$

1.2 การเปลี่ยนแปลงความเข้มข้นของ VOCs กับเวลา

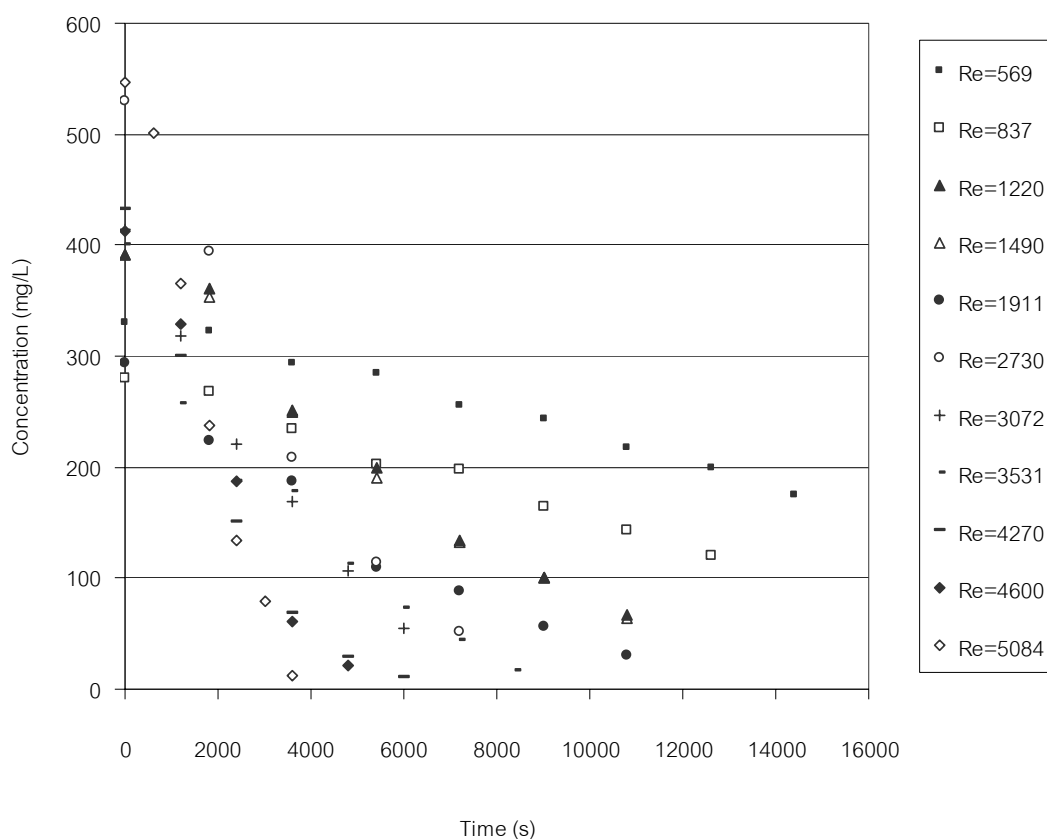
พิจารณาการระเหยของ VOCs จากรางเปิดที่แสดงด้วยขอบเขตของระบบดังภาพประกอบ 8 เนื่องจาก Tank 1 และ Tank 2 เป็นระบบปิด การระเหยส่วนใหญ่เกิดขึ้นเฉพาะในรางเปิด (จรัญ บุญกาญจน์ และคณะ, 2544) เมื่อพิจารณาความเข้มข้นเฉลี่ยของ VOCs ที่เวลาใดๆ ที่ศึกษาพบว่ากราฟที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความเข้มข้นกับเวลามีลักษณะดังภาพประกอบ 9 และ 10 สำหรับ VOCs ที่ควบคุมโดยฟิล์มแก๊สและฟิล์มของเหลวตามลำดับ

ภาพประกอบ 8 แสดงขอบเขตของระบบสำหรับการระเหยของ VOCs จากน้ำ

ภาพประกอบ 9 ลักษณะการเปลี่ยนแปลงความเข้มข้นกับเวลา สำหรับการระเหยของเมทานอล จากน้ำที่อุณหภูมิของแหล่งน้ำเท่ากับ $27 \pm 2^\circ\text{C}$ และ $Re = 0-5,084$

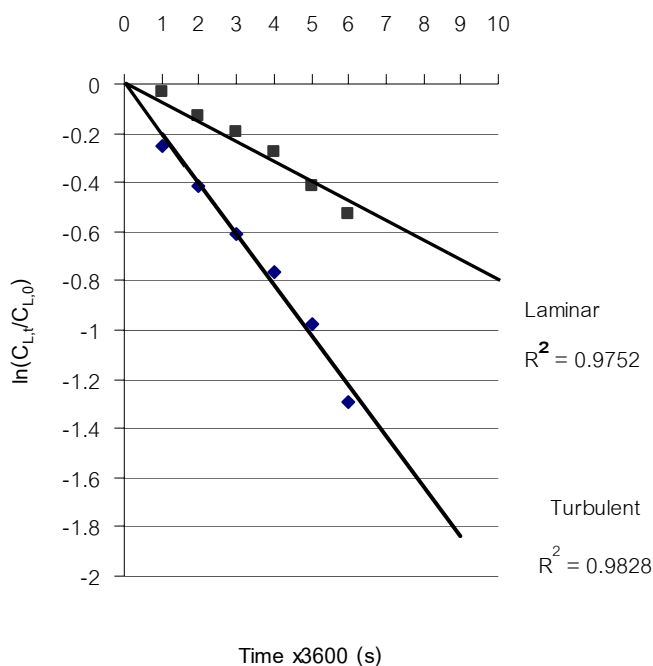

ภาพประกอบ 10 ลักษณะการเปลี่ยนแปลงความเข้มข้นกับเวลา สำหรับการระเหยของโทลูอิน จากน้ำที่อุณหภูมิของแหล่งน้ำเท่ากับ $27 \pm 2^{\circ}\text{C}$ และ $Re = 0-5,084$

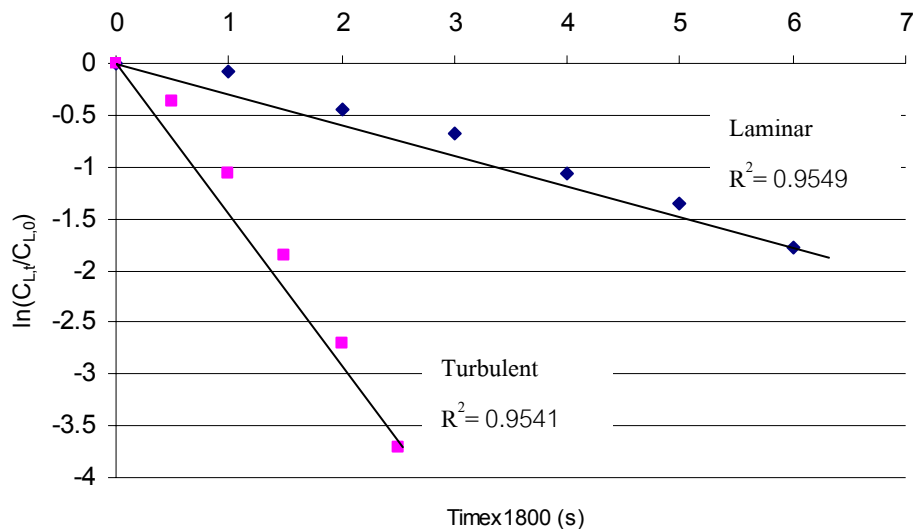
จากภาพประกอบ 9 ถึง 10 ซึ่งแสดงลักษณะการเปลี่ยนแปลงความเข้มข้นกับเวลา ของเมทานอลและโทลูอินตามลำดับ พบว่าความเข้มข้นของ VOCs จะลดลงเมื่อเวลาเพิ่มขึ้น และจะลดลงอย่างรวดเร็วเมื่อความเร็วในการไหลมีค่ามากขึ้น ทั้งนี้เนื่องจาก ความเร็วในการไหลที่เพิ่มขึ้นเป็นการเพิ่มความปั่นป่วนในชั้นน้ำและบริเวณผิวสัมผัสระหว่างวัฏภาคของเหลวและวัฏภาคแก๊ส เป็นผลให้ความหนาของชั้นฟิล์มของเหลวและฟิล์มแก๊สลดลง นอกจากนั้นแล้วความปั่นป่วนบริเวณผิวสัมผัสยังทำให้พื้นที่ผิวในการระเหยเพิ่มขึ้น ทำให้เกิดการถ่ายโอนมวลได้เร็วขึ้น ดังนั้นอัตราการระเหยของ VOCs จึงเร็วขึ้นตามความเร็วของการไหล ลักษณะการเปลี่ยนแปลงความเข้มข้นกับเวลาของ VOCs อื่นๆ ที่ศึกษาพบว่ามีแนวโน้มเช่นเดียวกันกับของเมทานอลและโทลูอิน ดังแสดงในภาพประกอบ 32 - 35 ในภาคผนวก ง

1.3 ผลของความเร็วในการไหลต่อค่า $K_{OL} a$

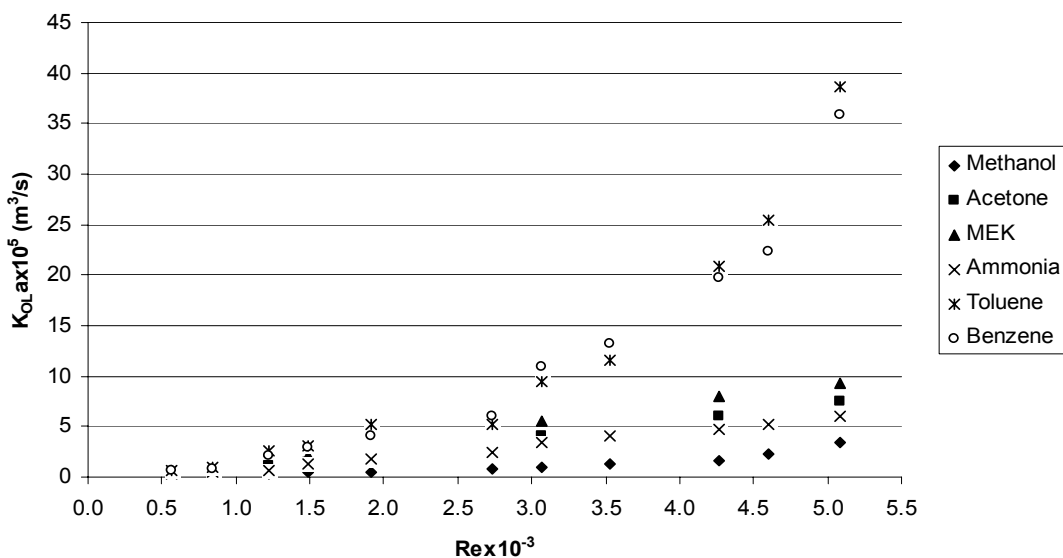
ค่าสัมประสิทธิ์การถ่ายโอนมวลรวมเชิงปริมาตร ($K_{OL} a$) สำหรับการระเหยของ VOCs ใดๆจากแหล่งน้ำ สามารถหาได้จากความชันของกราฟระหว่าง $\ln(C_{L,t} / C_{L,0})$ กับ t ตามสมการ (1.14) ถึง (1.15) ซึ่งลักษณะทั่วไปของกราฟ $\ln(C_{L,t} / C_{L,0})$ กับ t ของ VOCs แสดงได้ดังภาพประกอบ 11 และ ภาพประกอบ 12 สำหรับ VOCs ที่ควบคุมด้วยฟิล์มแก๊สและฟิล์มของเหลวตามลำดับ จากสมการ (1.15) ค่า $K_{OL} a$ ของ VOCs มีค่าเท่ากับความชันของกราฟคูณด้วยปริมาตรน้ำที่ใช้ทดลอง ข้อมูลของ $K_{OL} a$ สำหรับ VOCs ต่างๆ ที่ได้จากการทดลองทั้งหมดในช่วงตัวเลขเรย์โนลด์ตั้งแต่ 0 - 5,084 และอุณหภูมิของแหล่งน้ำเท่ากับ 27 ± 2 °C ได้แสดงไว้ในภาคผนวก ง และความสัมพันธ์ระหว่าง $K_{OL} a$ ของ VOCs ต่างๆ กับตัวเลขเรย์โนลด์แสดงดังภาพประกอบ 13 ส่วนความสัมพันธ์ระหว่าง $K_{OL} a$ ของ VOCs กับตัวเลขเรย์โนลด์ของ VOCs ที่มีค่าคงที่ของเฮนรีต่ำและ VOCs ที่มีค่าคงที่ของเฮนรีสูงแสดงดังภาพประกอบ 14 และภาพประกอบ 15 ตามลำดับ

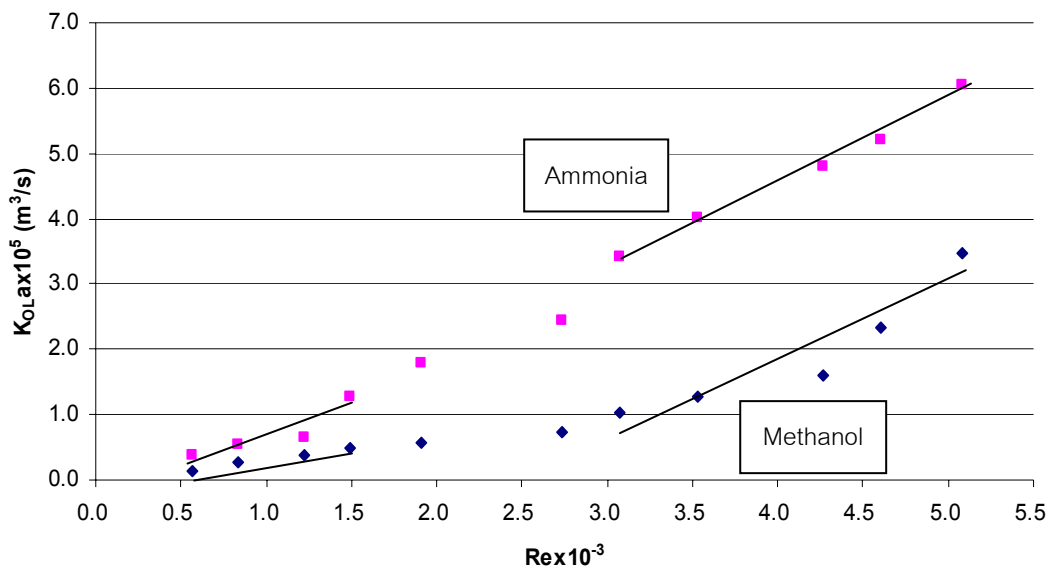
ภาพประกอบ 11 แสดงความสัมพันธ์ระหว่าง $\ln(C_{L,t} / C_{L,0})$ กับ t สำหรับกระบวนการระเหยของเมทานอลจากน้ำ ที่อุณหภูมิของน้ำเท่ากับ 27 ± 2 °C และความเร็วในการไหล อยู่ในช่วง Laminar ($Re=1220$) และ turbulent ($Re= 4270$)

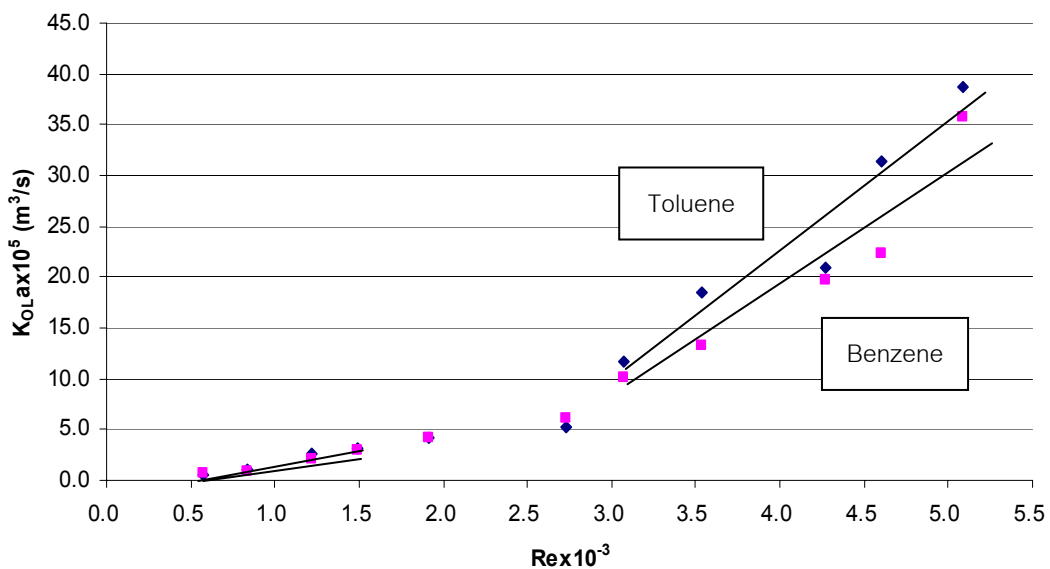
ภาพประกอบ 12 แสดงความสัมพันธ์ระหว่าง $\ln(C_{L,t}/C_{L,0})$ กับ t สำหรับกระบวนการระเหยของโทลูอีนจากน้ำ ที่อุณหภูมิของน้ำเท่ากับ 27 ± 2 °C และความเร็วในการไหลอยู่ในช่วง laminar ($Re= 1220$) และ turbulent ($Re= 4270$)

ภาพประกอบ 13 แสดงความสัมพันธ์ระหว่าง $K_{OL}a$ กับ Re สำหรับกระบวนการระเหยของ VOCs จากน้ำ ที่อุณหภูมิของน้ำเท่ากับ 27 ± 2 °C

ภาพประกอบ 14 แสดงความสัมพันธ์ระหว่าง $K_{OL} a$ กับ Re สำหรับกระบวนการระเหยของ VOCs ที่มีค่าเฮนรี่ต่ำ (เมทานอลและแอมโมเนีย) จากน้ำ ที่อุณหภูมิของน้ำเท่ากับ 27 ± 2 °C และ Re ตั้งแต่ 0-5,084

ภาพประกอบ 15 แสดงความสัมพันธ์ระหว่าง $K_{OL} a$ กับ Re สำหรับกระบวนการระเหยของ VOCs ที่มีค่าเฮนรี่สูง (โทลูอินและเบนซีน) จากน้ำ ที่อุณหภูมิของน้ำเท่ากับ 27 ± 2 °C และ Re ตั้งแต่ 0-5,084

จากความสัมพันธ์ระหว่าง $K_{OL}a$ กับ Re สำหรับ VOCs ต่างๆ ที่แสดงในภาพประกอบ 13 จะเห็นได้ว่าค่า $K_{OL}a$ ของ VOCs เหล่านี้ค่อยๆ เพิ่มขึ้นอย่างช้าๆ เมื่อ Re มีค่าต่ำๆ เนื่องจากในช่วงนี้การไหลเป็นแบบราบเรียบซึ่งไม่มีความปั่นป่วนในชั้นน้ำและที่ผิวสัมผัสระหว่างชั้นน้ำกับอากาศทำให้อัตราการระเหยของ VOCs ต่ำ แต่เมื่อความเร็วในการไหลมีค่าสูงขึ้นความปั่นป่วนในชั้นน้ำและที่บริเวณผิวสัมผัสระหว่างน้ำกับอากาศก็เพิ่มขึ้นตามซึ่งเป็นผลให้อัตราการระเหยของ VOCs สูงขึ้น ดังนั้น จึงทำให้ค่า $K_{OL}a$ ของ VOCs เพิ่มขึ้นอย่างชัดเจนกว่าในช่วงแรก

จากภาพประกอบ 14 ซึ่งแสดงความสัมพันธ์ระหว่าง $K_{OL}a$ กับ Re สำหรับกระบวนการระเหยของ VOCs ต่างๆ ที่มีค่าเฮนรีต่ำ คือ เมทานอลและแอมโมเนีย จากภาพประกอบ 14 จะพบว่าค่า $K_{OL}a$ ของเมทานอลและของแอมโมเนียค่อยๆ เพิ่มขึ้นอย่างช้าๆ เมื่อ Re มีค่าต่ำๆ เนื่องจากการระเหยของเมทานอลจากน้ำนั้นถูกควบคุมโดยฟิล์มในวัฏภาคแก๊สเป็นหลัก ดังนั้นที่ความเร็วในการไหลมีค่าน้อยซึ่งเป็นช่วงการไหลแบบราบเรียบส่งผลให้ความปั่นป่วนในวัฏภาคแก๊สน้อย การระเหยของเมทานอลจึงเป็นไปอย่างช้าๆ และเมื่อความเร็วในการไหลมีค่ามากขึ้นจนเข้าสู่ระดับการไหลแบบปั่นป่วนจะพบว่าค่า $K_{OL}a$ ของเมทานอลเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว เนื่องจากการไหลแบบปั่นป่วนนั้นทำให้พื้นที่ผิวในการระเหยเพิ่มขึ้นและจากสภาพความปั่นป่วนที่เพิ่มขึ้นยังสามารถทำให้ความหนาของชั้นฟิล์มแก๊สที่อยู่ติดกับฟิล์มของเหลวลดลงจึงทำให้เมทานอลสามารถระเหยจากน้ำได้มากขึ้นส่งผลให้ค่า $K_{OL}a$ ของเมทานอลเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วเมื่อเทียบกับช่วงแรก

จากภาพประกอบ 15 ซึ่งแสดงความสัมพันธ์ระหว่าง $K_{OL}a$ กับ Re สำหรับกระบวนการระเหยของ VOCs ที่มีค่าเฮนรีสูงคือ โทลูอินและเบนซีน จากภาพประกอบ 15 พบว่าค่า $K_{OL}a$ ของโทลูอินและเบนซีนจะเพิ่มขึ้นอย่างช้าๆ ในช่วงที่ Re มีค่าต่ำๆ หรือการไหลเป็นแบบราบเรียบ และค่า $K_{OL}a$ ของโทลูอินจะเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วเมื่อความเร็วในการไหลมีค่ามากขึ้น เนื่องจากการระเหยของโทลูอินถูกควบคุมโดยชั้นฟิล์มของของเหลว ดังนั้นอัตราการระเหยจึงขึ้นอยู่กับระดับความปั่นป่วนในของเหลวเป็นหลัก การเพิ่มความเร็วในการไหลจึงทำให้มีความปั่นป่วนในอนุภาคของเหลวมากขึ้นและความปั่นป่วนที่เพิ่มขึ้นนี้เป็นการเพิ่มผิวสัมผัสการระเหยของโทลูอินให้มากขึ้นทำให้ค่า $K_{OL}a$ ของโทลูอินสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว

การเปลี่ยนแปลงความชันของความสัมพันธ์ระหว่าง $K_{OL}a$ กับ Re ทั้งในกรณีของ VOCs ที่ควบคุมโดยฟิล์มแก๊สและของ VOCs ที่ควบคุมโดยฟิล์มของเหลวมีความสอดคล้องกับทฤษฎี คือ ที่ Re มีค่าน้อยกว่า 1900 การไหลนั้นถูกจัดเป็นการไหลแบบราบเรียบ ซึ่งจากการทดลองพบว่าพิกัดที่ไหลในรางเปิดมีลักษณะราบเรียบจริงแต่ที่ Re มากกว่า 2800 ซึ่งเป็นการ

ไหลแบบปั่นป่วนผิวน้ำจะมีลักษณะเป็นคลื่น พบว่าที่ระดับการไหลนี้ทำให้ค่า $K_{OL}a$ ของทั้งเมทานอลและโทลูอินมีค่าเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วกว่าเมื่อเทียบกับการเพิ่มขึ้นของ $K_{OL}a$ ที่ Re ต่ำกว่า 2800

สำหรับ VOCs ที่การระเหยถูกควบคุมโดยทั้งสองวัฏภาคนั้นพบว่าลักษณะการเพิ่มขึ้นของค่า $K_{OL}a$ ต่อค่า Re นั้น อยู่ระหว่างค่า $K_{OL}a$ ของเมทานอลและโทลูอิน ดังแสดงในภาพประกอบที่ 13 ซึ่งค่า $K_{OL}a$ ของ VOCs ที่ศึกษานั้นจะมีแนวโน้มใกล้เคียงเมทานอลหรือโทลูอินนั้นขึ้นอยู่กับว่า VOCs ชนิดนั้นถูกควบคุมโดยวัฏภาคไหนมากกว่ากันเช่น แอมโมเนีย ซึ่งการระเหยนั้นถูกควบคุมโดยฟิล์มในวัฏภาคแก๊สมากกว่าในวัฏภาคของเหลวจึงทำให้ค่า $K_{OL}a$ ของแอมโมเนีย ใกล้เคียงกับของเมทานอล ส่วนเบนซีนการระเหยถูกควบคุมโดยวัฏภาคของเหลวมากกว่าในวัฏภาคแก๊สดังนั้นค่า $K_{OL}a$ ของเบนซีนจึงมีความใกล้เคียงกับของโทลูอิน ส่วนค่า $K_{OL}a$ ของ VOCs อื่นๆ จะเพิ่มขึ้นตาม Re ที่เพิ่มขึ้นดังภาพประกอบ 13 และพบว่าที่ Re เดียวกัน ค่า $K_{OL}a$ ของโทลูอิน $>$ $K_{OL}a$ ของเบนซีน $>$ $K_{OL}a$ ของ MEK $>$ $K_{OL}a$ ของอะซีโตน $>$ $K_{OL}a$ ของแอมโมเนีย $>$ $K_{OL}a$ ของเมทานอล

2. ผลของความเร็วในการไหลต่อค่า k_La และ k_Ga

2.1 ผลของความเร็วในการไหลต่อค่า k_La ของโทลูอิน

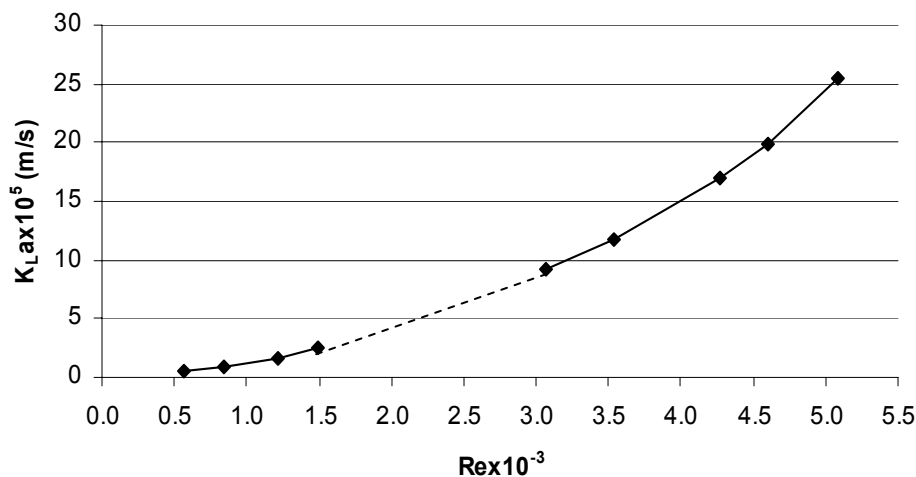
ค่า k_La สามารถคำนวณได้จากกระบวนการระเหยของโทลูอินจากแหล่งน้ำตามสมการ (1.17) ซึ่งความสัมพันธ์ระหว่าง k_La ของโทลูอินกับ Re แสดงได้ดังภาพประกอบ 16 สามารถแสดงความสัมพันธ์ระหว่าง k_La กับ Re ได้โดยแบ่งความสัมพันธ์ออกเป็นสองช่วง คือ ช่วงการไหลแบบราบเรียบ ($Re = 0-1900$) และช่วงการไหลแบบปั่นป่วน ($Re > 2800$) แสดงได้ดังสมการ(3.1) และ (3.2) ตามลำดับ

$$k_La(\text{toluene}) = 2 \times 10^{-6} e^{(0.0017 \text{ Re})} \quad (3.1)$$

สำหรับ $Re = 0-1,900$ และ $T = 27 \pm 2^\circ \text{C}$

$$k_La(\text{toluene}) = 2 \times 10^{-5} e^{(0.0005 \text{ Re})} \quad (3.2)$$

สำหรับ $Re > 2,800$ และ $T = 27 \pm 2^\circ \text{C}$

ภาพประกอบ 16 แสดงความสัมพันธ์ระหว่าง $k_L a$ ของโกลูอินกับ Re ($Re = 0-5,084$ และ อุณหภูมิของแหล่งน้ำเท่ากับ $27 \pm 2^\circ C$)

จากภาพประกอบ 16 พบว่าที่ Re อยู่ในช่วงการไหลแบบราบเรียบ ค่า $k_L a$ ของโกลูอินจะเพิ่มขึ้นอย่างช้าๆ แต่เมื่อ Re อยู่ในช่วงการไหลแบบปั่นป่วนค่า $k_L a$ ของโกลูอินจะเพิ่มอย่างรวดเร็วเนื่องจากสภาวะความปั่นป่วนเป็นการเพิ่มการระเหยของโกลูอินให้มากขึ้นดังได้กล่าวไว้ก่อนหน้านี้

2.2 ผลของความเร็วในการไหลต่อค่า $k_G a$ ของเมทานอล

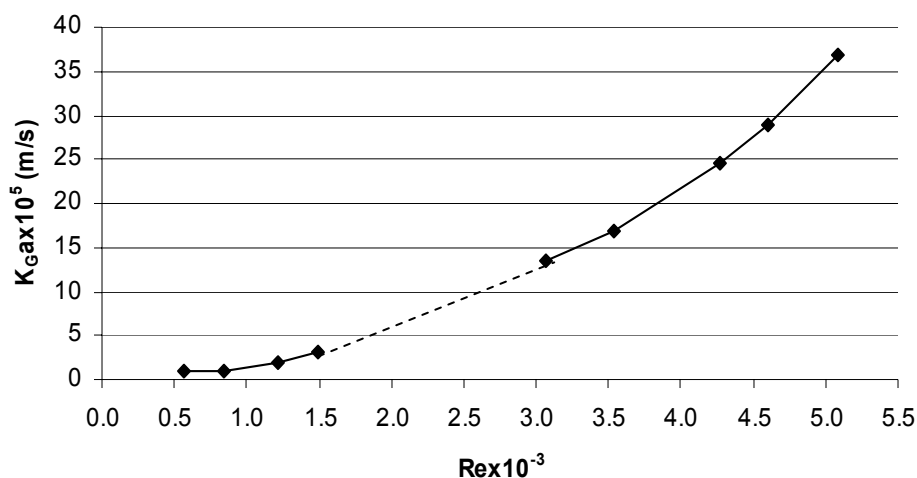
ค่า $k_G a$ สามารถคำนวณได้จากกระบวนการระเหยของเมทานอลจากแหล่งน้ำตามสมการ (1.19) ความสัมพันธ์ระหว่าง $k_G a$ ของเมทานอลกับ Re ในช่วง $0 - 5084.4$ และอุณหภูมิของแหล่งน้ำเท่ากับ $27 \pm 2^\circ C$ แสดงในภาพประกอบ 17 สามารถแสดงความสัมพันธ์ระหว่าง $k_G a$ กับ Re โดยแบ่งช่วงความเร็วในการไหลเป็นสองช่วง คือ ช่วงการไหลแบบราบเรียบ ($Re = 0-1900$) และช่วงการไหลแบบปั่นป่วน ($Re > 2800$) แสดงได้ดังสมการ (3.3) และ (3.4) ตามลำดับ

$$k_G a(\text{methanol}) = 0.004e^{(0.0012 Re)} \quad (3.3)$$

สำหรับ $Re = 0-1,900$ และ $T = 27 \pm 2^\circ C$

$$k_G a(\text{methanol}) = 0.028e^{(0.0002 Re)} \quad (3.4)$$

สำหรับ $Re > 2,800$ และ $T = 27 \pm 2^\circ C$

ภาพประกอบ 17 แสดงความสัมพันธ์ระหว่าง $k_G a$ ของเมทานอลกับ Re ($Re = 0-5,084$ และ อุณหภูมิของแหล่งน้ำเท่ากับ $27 \pm 2^\circ C$)

จากภาพประกอบ 17 พบว่าที่ Re อยู่ในช่วงการไหลแบบราบเรียบ ค่า $k_G a$ ของเมทานอลจะเพิ่มขึ้นอย่างช้าๆ เช่นกันแต่เมื่อ Re อยู่ในช่วงการไหลแบบปั่นป่วนค่า $k_G a$ ของเมทานอลเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วทั้งนี้เนื่องจากความเร็วในการไหลมากขึ้นทำให้มีความปั่นป่วนมากขึ้นช่วยให้มีการระเหยของเมทานอลเพิ่มสูงขึ้นดังได้อธิบายไว้ก่อนหน้านี้

3. สมการเอ็มพีริคัลของ $k_L a$ และ $k_G a$ สำหรับการระเหยของ VOCs จากน้ำที่ไหลผ่านช่องทางเปิด

สมการเอ็มพีริคัลของ $k_L a$ และ $k_G a$ สำหรับ VOCs ใดๆ ได้จากการปรับแก้สมการ $k_L a$ และ $k_G a$ ของโทลูอินและของเมทานอลโดยใช้ความสัมพันธ์ระหว่างสัมประสิทธิ์การถ่ายโอนมวลกับสัมประสิทธิ์การแพร่ตามสมการ (1.23) และ (1.24) สำหรับ $k_L a$ และ $k_G a$ ตามลำดับดังนี้

สัมประสิทธิ์ฟิล์มของเหลวสำหรับ VOCs ใดๆ คือ

$$k_L a_{(VOC)} = 2 \times 10^{-6} e^{(0.0017 \text{ Re})} \left(\frac{D_{VOC-liq}}{D_{toluene-liq}} \right)^n \quad (3.5)$$

สำหรับ $\text{Re} = 0-1,900$ และ $T = 27 \pm 2^\circ\text{C}$

$$k_L a_{(VOC)} = 2 \times 10^{-5} e^{(0.0005 \text{ Re})} \left(\frac{D_{VOC-liq}}{D_{toluene-liq}} \right)^n \quad (3.6)$$

สำหรับ $\text{Re} > 2,800$ และ $T = 27 \pm 2^\circ\text{C}$

สัมประสิทธิ์ฟิล์มแก๊สสำหรับ VOCs ใดๆ คือ

$$k_G a_{(VOC)} = 0.004 e^{(0.0012 \text{ Re})} \left(\frac{D_{VOC-air}}{D_{methanol-air}} \right)^n \quad (3.7)$$

สำหรับ $\text{Re} = 0-1,900$ และ $T = 27 \pm 2^\circ\text{C}$

$$k_G a_{(VOC)} = 0.028 e^{(0.0002 \text{ Re})} \left(\frac{D_{VOC-air}}{D_{methanol-air}} \right)^n \quad (3.8)$$

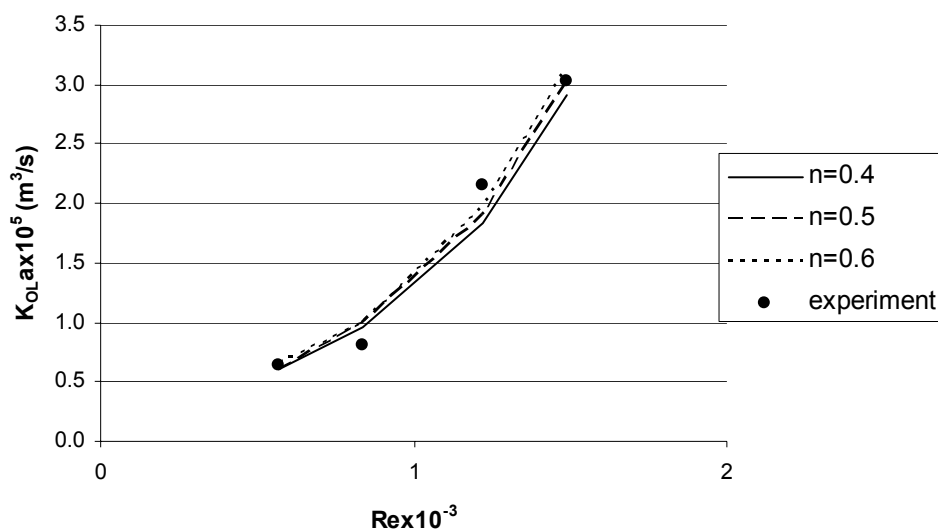
สำหรับ $\text{Re} > 2,800$ และ $T = 27 \pm 2^\circ\text{C}$

เมื่อ n คือ ค่าคงที่ ซึ่งขึ้นอยู่กับแบบจำลองที่ใช้และสถานะของการผสมในระบบที่พิจารณา ในการศึกษานี้ได้ทำนายค่า n โดยใช้สัมประสิทธิ์ฟิล์มแก๊สและสัมประสิทธิ์ฟิล์มของเหลวมาพัฒนาขึ้น เพื่อใช้ทำนายค่าสัมประสิทธิ์การถ่ายโอนมวลรวม $K_{OL} a$ ของ VOCs และหาค่า n ที่ให้ผลการทำนายสอดคล้องกับผลการทดลองมากที่สุด จากนั้นจึงพิจารณาว่าค่า n ค่าใดที่มีความเหมาะสมในการนำไปใช้ทำนายค่า $K_{OL} a$ มากที่สุด

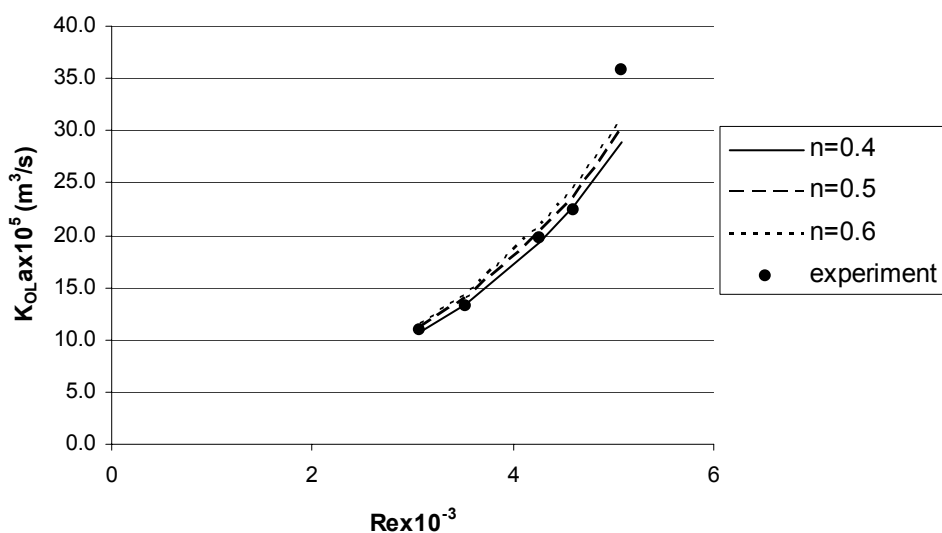
4. การเปรียบเทียบ $K_{OL} a$ ที่ทำนายด้วยสมการเอ็มพิริคัลกับผลการทดลอง

ในหัวข้อนี้จะทำการคำนวณ $K_{OL} a$ ของ VOCs ใดๆ จากสมการ (1.16) โดยใช้สมการ $k_G a$ และ $k_L a$ ตามสมการ (3.5) ถึง (3.8) และทำการเปรียบเทียบระหว่าง $K_{OL} a$ ที่คำนวณได้กับ $K_{OL} a$ ที่วัดได้โดยตรงจากกระบวนการระเหยของ เบนซีน อะซีโตน MEK และแอมโมเนีย เพื่อหาค่า n ที่ทำให้ผลการคำนวณสอดคล้องกับผลการทดลอง ผลการคำนวณ $K_{OL} a$ เทียบกับค่าที่ได้

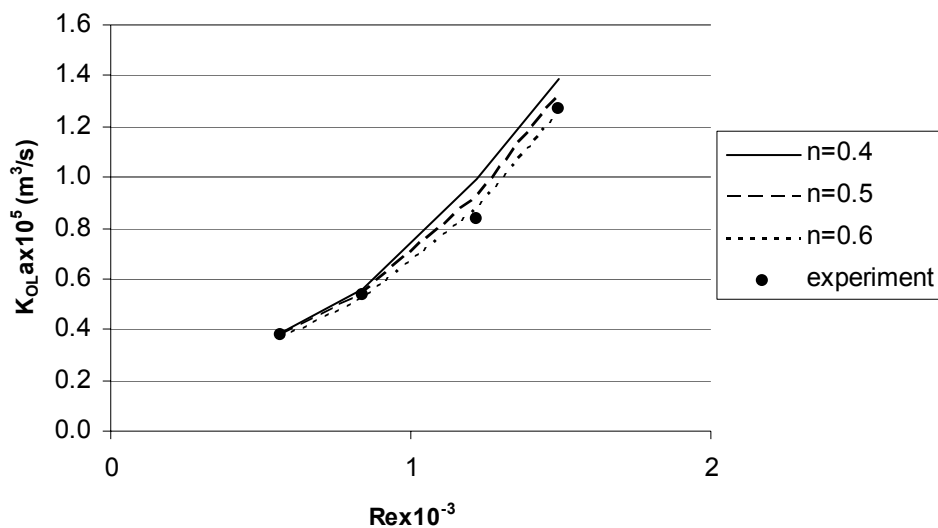
จากการทดลอง ที่ n ต่างๆ สำหรับเบนซีน อะซีโตน MEK และแอมโมเนีย แสดงในภาพประกอบ 18 ถึง ภาพประกอบ 25

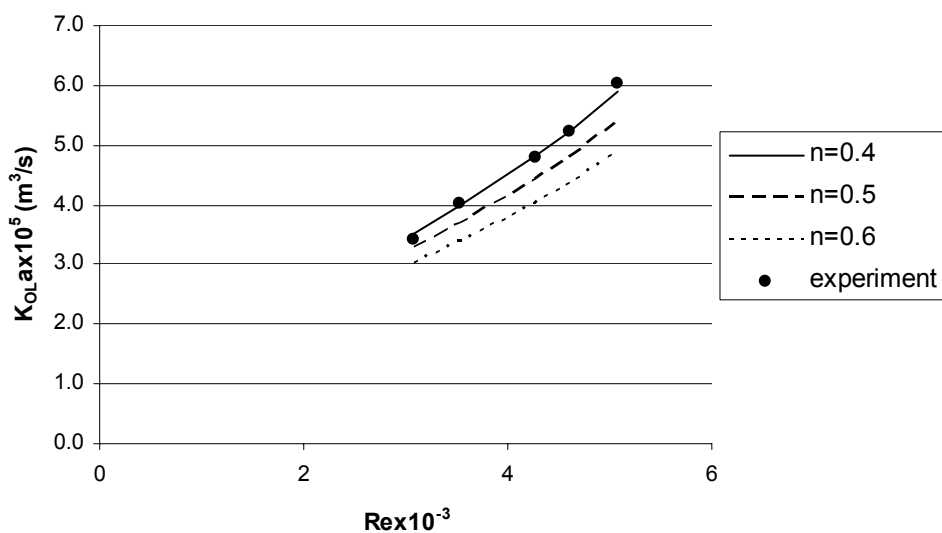
ภาพประกอบ 18 แสดงการเปรียบเทียบค่า $K_{OL} a$ จากผลการทดลองกับค่าที่ทำนายด้วยสมการเอ็มพิริคัลสำหรับการระเหยของเบนซีนจากแหล่งน้ำที่สภาวะการไหลแบบราบเรียบ ($Re = 0-1,900$) และอุณหภูมิของแหล่งน้ำเท่ากับ $27 \pm 2^\circ\text{C}$

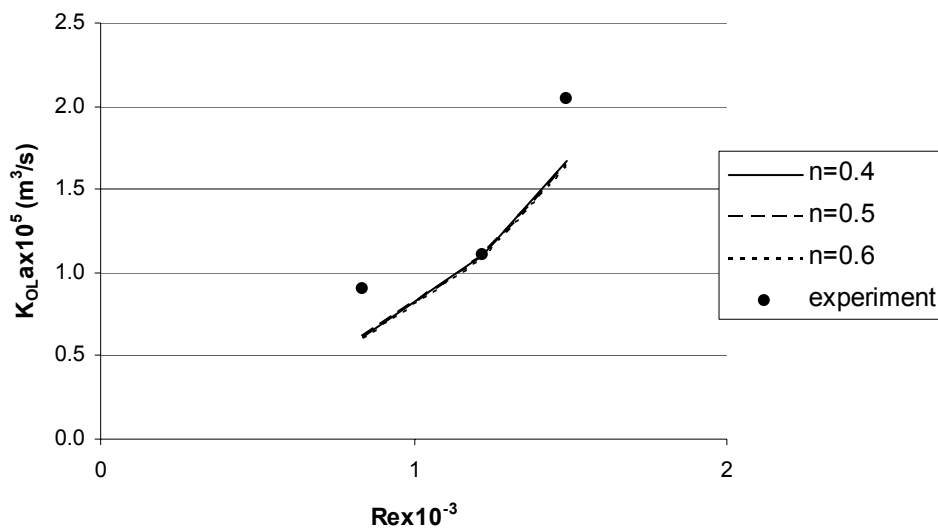
ภาพประกอบ 19 แสดงการเปรียบเทียบค่า $K_{OL} a$ จากผลการทดลองกับค่าที่ทำนายด้วยสมการเอ็มพิริคัลสำหรับการระเหยของเบนซีนจากแหล่งน้ำที่สภาวะการไหลแบบปั่นป่วน ($Re > 2,800$) และอุณหภูมิของแหล่งน้ำเท่ากับ $27 \pm 2^\circ\text{C}$

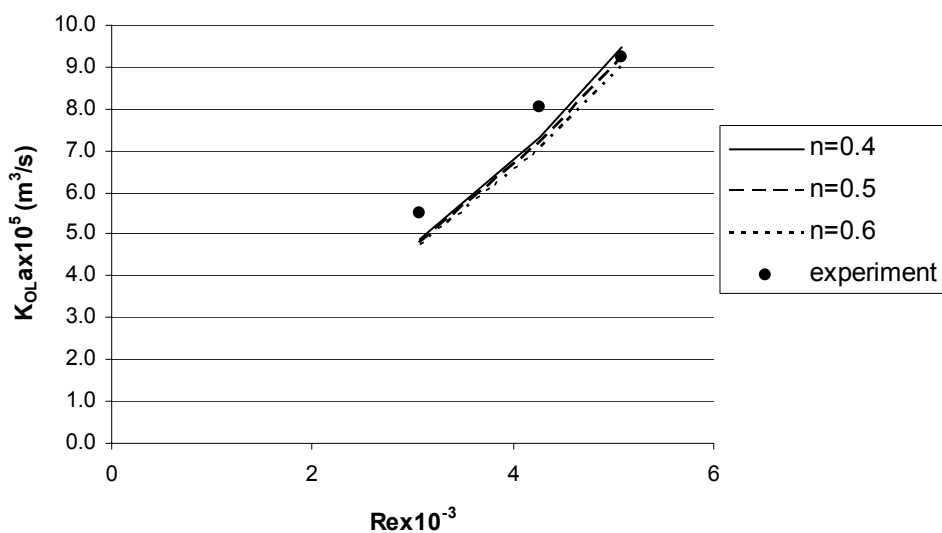
ภาพประกอบ 20 แสดงการเปรียบเทียบค่า $K_{OL} a$ จากผลการทดลองกับค่าที่ทำนายด้วยสมการ เอ็มพิริคัลสำหรับการระเหยของแอมโมเนียจากแหล่งน้ำที่สภาวะการไหลแบบราบเรียบ ($Re= 0-1,900$)และอุณหภูมิของแหล่งน้ำเท่ากับ $27\pm 2^{\circ}C$

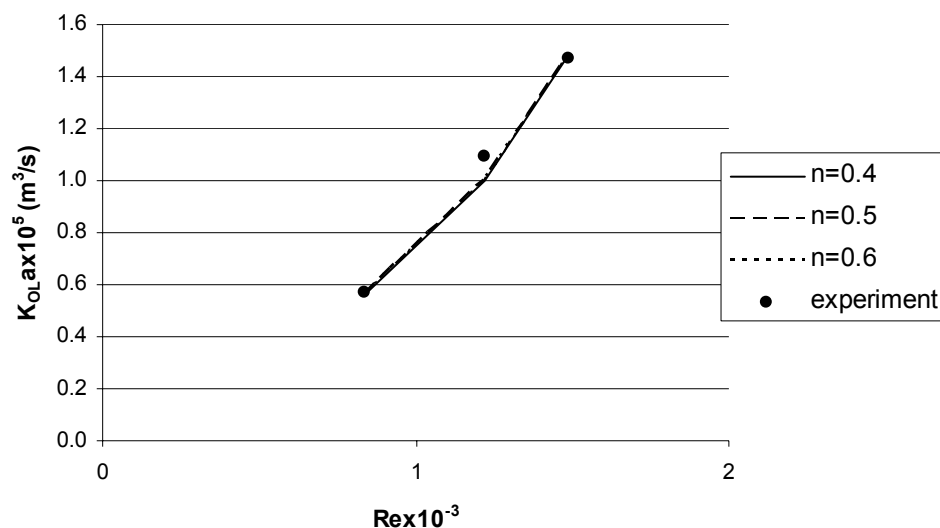
ภาพประกอบ 21 แสดงการเปรียบเทียบค่า $K_{OL} a$ จากผลการทดลองกับค่าที่ทำนายด้วยสมการ เอ็มพิริคัลสำหรับการระเหยของแอมโมเนียจากแหล่งน้ำที่สภาวะการไหลแบบปั่นป่วน ($Re > 2,800$)และอุณหภูมิของแหล่งน้ำเท่ากับ $27\pm 2^{\circ}C$

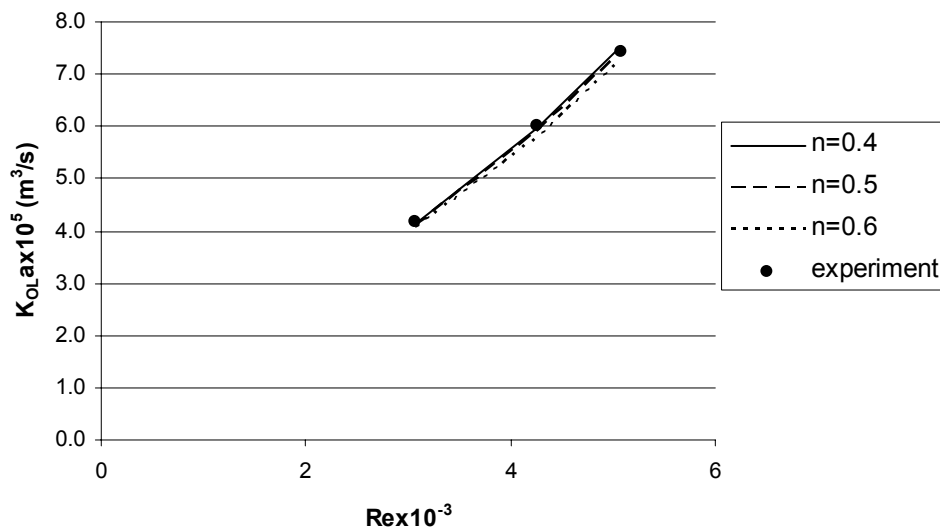
ภาพประกอบ 22 แสดงการเปรียบเทียบค่า $K_{OL} a$ จากผลการทดลองกับค่าที่ทำนายด้วยสมการเอ็มพิริคัลสำหรับการระเหยของ MEK จากแหล่งน้ำที่สภาวะการไหลแบบราบเรียบ ($Re= 0-1,900$)และอุณหภูมิของแหล่งน้ำเท่ากับ $27 \pm 2^{\circ}C$

ภาพประกอบ 23 แสดงการเปรียบเทียบค่า $K_{OL} a$ จากผลการทดลองกับค่าที่ทำนายด้วยสมการเอ็มพิริคัลสำหรับการระเหยของ MEK จากแหล่งน้ำจากแหล่งน้ำที่สภาวะการไหลแบบปั่นป่วน ($Re > 2,800$)และอุณหภูมิของแหล่งน้ำเท่ากับ $27 \pm 2^{\circ}C$

ภาพประกอบ 24 แสดงการเปรียบเทียบค่า $K_{OL} a$ จากผลการทดลองกับค่าที่ทำนายด้วยสมการเอ็มพริรัคัลสำหรับการระเหยของอะซีโตนจากแหล่งน้ำที่สภาวะการไหลแบบราบเรียบ ($Re = 0-1,900$) และอุณหภูมิของแหล่งน้ำเท่ากับ $27 \pm 2^\circ\text{C}$

ภาพประกอบ 25 แสดงการเปรียบเทียบค่า $K_{OL} a$ จากผลการทดลองกับค่าที่ทำนายด้วยสมการเอ็มพริรัคัลสำหรับการระเหยของอะซีโตนจากแหล่งน้ำที่สภาวะการไหลแบบปั่นป่วน ($Re > 2,800$) และอุณหภูมิของแหล่งน้ำเท่ากับ $27 \pm 2^\circ\text{C}$

จากข้อมูลข้างต้น พบว่าค่า $K_{ol}a$ ของ VOCs ที่ได้จากการทำนายด้วยสมการเอ็มพิริคัลที่ (3.5) ถึง (3.8) ที่การไหลในช่วงราบเรียบ ค่า $n = 0.4, 0.5, 0.6$ ให้ค่าจากการทำนายใกล้เคียงกันแต่ที่ค่า $n = 0.5$ ให้ค่าสอดคล้องกับการทดลองมากที่สุดและที่การไหลในช่วงปั่นป่วนค่า $n = 0.4$ ให้ค่าการทำนายสอดคล้องกับการทดลองมากที่สุด ซึ่งเป็นไปตามทฤษฎีที่ว่าค่า n ขึ้นอยู่กับสภาวะการผสม (Chu-Chin *et al.*, 1993) โดยค่า n จะมีค่าอยู่ระหว่าง 0.5 สำหรับสภาวะการผสมที่ดี ถึง n เท่ากับ 1.0 สำหรับสภาวะที่มีการผสมต่ำ ซึ่งจะสังเกตได้ว่าที่สภาวะการผสมที่ด้นั้นจะมีค่า n ที่ต่ำกว่าในสภาวะการผสมที่ไม่ดีหรือสภาวะการผสมต่ำ ในการทดลองนี้ที่สภาวะการไหลแบบราบเรียบนั้นสามารถกล่าวได้ว่าเป็นสภาวะที่มีการผสมต่ำและที่สภาวะการไหลแบบปั่นป่วนนั้นอนุภาคของของเหลวสามารถผสมกันได้ดีจึงเป็นสภาวะการผสมที่ดี ดังนั้นสามารถแสดงได้ว่า

สัมประสิทธิ์ฟิล์มของเหลวสำหรับ VOCs ใดๆ คือ

$$k_L a_{(VOC)} = 2 \times 10^{-6} e^{(0.0017 Re)} \left(\frac{D_{VOC-liq}}{D_{toluene-liq}} \right)^{0.5} \quad (3.9)$$

สำหรับ $Re = 0-1,900$ และ $T = 27 \pm 2^\circ C$

$$k_L a_{(VOC)} = 2 \times 10^{-5} e^{(0.0005 Re)} \left(\frac{D_{VOC-liq}}{D_{toluene-liq}} \right)^{0.4} \quad (3.10)$$

สำหรับ $Re > 2,800$ และ $T = 27 \pm 2^\circ C$

สัมประสิทธิ์ฟิล์มแก๊สสำหรับ VOCs ใดๆ คือ

$$k_G a_{(VOC)} = 0.004 e^{(0.0012 Re)} \left(\frac{D_{VOC-air}}{D_{methanol-air}} \right)^{0.5} \quad (3.11)$$

สำหรับ $Re = 0-1,900$ และ $T = 27 \pm 2^\circ C$

$$k_G a_{(VOC)} = 0.028 e^{(0.0002 Re)} \left(\frac{D_{VOC-air}}{D_{methanol-air}} \right)^{0.4} \quad (3.12)$$

สำหรับ $Re > 2,800$ และ $T = 27 \pm 2^\circ C$

5. การเปรียบเทียบค่า k_L ที่ทำนายด้วยสมการเอ็มพิริคัลจากผลการทดลองนี้กับค่า k_L ที่ทำนายด้วยสมการเอ็มพิริคัลจากระบบอื่นที่ใกล้เคียงกัน

จากสมการ (3.9) ถึง (3.12) ซึ่งถือว่าเป็นสมการเอ็มพิริคัลที่ได้พัฒนาขึ้นจากการทดลองนี้ นอกจากจะทำการตรวจสอบความถูกต้องของสมการที่ได้ด้วยการนำไปทำนายค่า K_{OL} ของ VOCs อื่นๆ เทียบกับผลการทดลองจริงแล้ว จะทำการเปรียบเทียบค่าการทำนายกับสมการเอ็มพิริคัลอื่นๆ ที่ระบบมีความใกล้เคียงกับการทดลอง เช่น เป็นลักษณะการไหลในช่องทางเปิดหรือมีการไหลแบบในแม่น้ำ เป็นต้น จากการตรวจเอกสารข้างต้นพบว่าค่าสัมประสิทธิ์การถ่ายโอนมวล สำหรับการระเหยของ VOCs ใดๆ จากกระแสน้ำและแหล่งน้ำที่มีลักษณะการไหลจากที่หนึ่งไปสู่ที่หนึ่งนั้น โดยมากมักมีสมการเอ็มพิริคัลที่ใช้ทำนายค่าสัมประสิทธิ์การถ่ายโอนมวลอยู่ในรูปของสัมประสิทธิ์การถ่ายโอนมวลรวมและสัมประสิทธิ์การถ่ายโอนมวลในเฟสของเหลวทั้งนี้ เนื่องจากค่าสัมประสิทธิ์การถ่ายโอนมวลในเฟสแก๊สนั้นได้รับความสนใจน้อยมาก (Kozeil *et al.*, 2001) ซึ่งสมการเอ็มพิริคัลสำหรับใช้ทำนายค่าสัมประสิทธิ์การถ่ายโอนมวลในเฟสของเหลวของ VOCs ใดๆ ที่ได้ถูกพัฒนาขึ้นเพื่อใช้ในการทำนายค่าการระเหยจากการไหลในแหล่งน้ำสามารถหาได้จากสมการของ Owen (1964) ซึ่งได้รับการพัฒนาขึ้นให้ใช้ได้กับ stream และ river ดังนี้

$$k_{L(VOC)} = 0.000946 \left(\frac{D_{VOC-liq}}{D_{Ox-liq}} \right)^n \gamma U_{liq}^{0.67} d^{0.85} \quad (3.13)$$

- เมื่อ $k_{L(VOC)}$ = สัมประสิทธิ์การถ่ายโอนมวลในเฟสของเหลว (m/s)
 D_{VOC-l} = สัมประสิทธิ์การแพร่ของVOC ในเฟสของเหลว(m²/s)
 D_{Ox-l} = สัมประสิทธิ์การแพร่ของ O₂ ในเฟสของเหลว(m²/s)
 γ = empirical temperature correction correction factor
 (= $1.024^{T_{liq} - 20}$) , T_{liq} คือ อุณหภูมิของของเหลว (°C)
 U_{liq} = ความเร็วเฉลี่ยของของเหลว(m/s)
 d = ความลึกไฮดรอลิกของการไหลเฉลี่ย(m)
 n = 1.0

ซึ่งจะพบว่าสมการของ Owen นั้น เป็นสมการที่ใช้หาค่าสัมประสิทธิ์ในการถ่ายโอนมวลในเฟสของเหลว (k_L) แต่สมการเอ็มพิริคัลที่ได้จากการทดลองนี้ คือสมการ (3.9) และ (3.10)

นั้นใช้หาค่าสัมประสิทธิ์การถ่ายโอนมวลเชิงปริมาตรในเฟสของเหลว ($k_L a$) ดังนั้นในการคำนวณค่า k_L จากสมการ (3.9) ถึง (3.10) เพื่อนำมาเปรียบเทียบกับสมการของ Owen จึงใช้ค่าพื้นที่ผิวสำหรับการระเหยเฉลี่ย (a) เท่ากับ 4.5 m^2 ผลการคำนวณที่ได้แสดงดังตารางที่ 2

ตาราง 2 แสดงผลการคำนวณค่า k_L ของ VOCs ที่มีค่าคงที่ของเฮนรี่สูงและต่ำจากสมการของ Owen และจากการทดลอง

2.1 แสดงผลการคำนวณค่า k_L ของ VOCs ที่มีค่าคงที่ของเฮนรี่ต่ำ จากสมการของ Owen และจากการทดลอง

Re	สัมประสิทธิ์การถ่ายโอนมวลในเฟสของเหลว(k_L) ของ		$\frac{k_L(\text{study})}{k_L(\text{Owen})}$
	แอมโมเนีย (m/s)		
	จากการศึกษา	จากสมการของ Owen	
569	2.08×10^{-6}	6.21×10^{-6}	0.33
837	3.28×10^{-6}	8.64×10^{-6}	0.38
1220	6.29×10^{-6}	1.20×10^{-5}	0.52
1490	9.95×10^{-6}	1.43×10^{-5}	0.69
3072	3.26×10^{-5}	2.84×10^{-5}	1.15
3531	4.11×10^{-5}	3.19×10^{-5}	1.28
4270	5.95×10^{-5}	3.56×10^{-5}	1.67
4600	7.02×10^{-5}	5.44×10^{-5}	1.29
5084	8.95×10^{-4}	7.03×10^{-5}	1.27

2.2 แสดงผลการคำนวณค่า k_L ของ VOCs ที่มีค่าคงที่ของเฮนรี่ต่ำ จากสมการของ Owen และจากการทดลอง(ต่อ)

Re	สัมประสิทธิ์การถ่ายโอนมวลในเฟสของเหลว(k_L) ของ		$\frac{k_L(\text{study})}{k_L(\text{Owen})}$
	เมทานอล (m/s)		
	จากการศึกษา	จากสมการของ Owen	
569	1.49×10^{-6}	1.02×10^{-6}	1.45
837	2.36×10^{-6}	1.42×10^{-6}	1.66
1220	4.53×10^{-6}	1.99×10^{-6}	2.27
1490	7.17×10^{-6}	2.37×10^{-6}	3.02
3072	2.99×10^{-5}	4.70×10^{-6}	6.36
3531	3.76×10^{-5}	5.28×10^{-6}	7.11
4270	5.45×10^{-5}	6.20×10^{-6}	8.79
4600	6.42×10^{-5}	6.66×10^{-6}	9.72
5084	8.18×10^{-5}	7.34×10^{-6}	9.85

2.3 แสดงผลการคำนวณค่า k_L ของ VOCs ที่มีค่าคงที่ของเฮนรี่สูง จากสมการของ Owen และจากการทดลอง

Re	สัมประสิทธิ์การถ่ายโอนมวลในเฟสของเหลว(k_L) ของ		$\frac{k_L(\text{study})}{k_L(\text{Owen})}$
	เบนซีน (m/s)		
	จากการศึกษานี้	จากสมการของ Owen	
569	2.03×10^{-6}	2.83×10^{-6}	0.71
837	2.21×10^{-6}	3.94×10^{-6}	0.56
1220	4.25×10^{-6}	5.50×10^{-6}	0.72
1490	6.78×10^{-6}	6.57×10^{-6}	1.02
3072	2.39×10^{-5}	1.30×10^{-5}	1.83
3531	3.00×10^{-5}	1.46×10^{-5}	2.05
4270	4.35×10^{-5}	1.71×10^{-5}	2.54
4600	5.13×10^{-5}	1.84×10^{-5}	2.78
5084	6.54×10^{-5}	2.02×10^{-5}	3.23

2.4 แสดงผลการคำนวณค่า k_L ของ VOCs ที่มีค่าคงที่ของเฮนรี่สูง จากสมการของ Owen และจากการทดลอง (ต่อ)

Re	สัมประสิทธิ์การถ่ายโอนมวลในเฟสของเหลว(k_L) ของ		$\frac{k_L(\text{study})}{k_L(\text{Owen})}$
	โทลูอีน (m/s)		
	จากการศึกษานี้	จากสมการของ Owen	
569	2.17×10^{-6}	5.53×10^{-6}	0.39
837	2.84×10^{-6}	7.69×10^{-6}	0.36
1220	3.54×10^{-6}	1.07×10^{-5}	0.32
1490	5.59×10^{-6}	1.28×10^{-5}	0.43
3072	2.06×10^{-5}	2.53×10^{-5}	0.81
3531	2.59×10^{-5}	2.84×10^{-5}	0.91
4270	3.75×10^{-5}	3.34×10^{-5}	1.12
4600	4.43×10^{-5}	3.58×10^{-5}	1.23
5084	5.64×10^{-5}	3.95×10^{-5}	1.42

จากตารางข้างต้นจะเห็นว่าค่า k_L ที่คำนวณได้จาก สมการเอ็มพิริคัลของ Owen จะมีค่าแตกต่างจากค่าที่ได้จากการทำนายนี้แต่ยังคงมีขนาดอยู่ในช่วงเดียวกัน (Same order of magnitude) ซึ่งถือได้ว่าค่าที่คำนวณได้สามารถยอมรับได้ในระดับหนึ่ง ความแตกต่างอาจจะมาจากระบบการศึกษาไม่เหมือนกันโดยของ Owen ได้จากการศึกษาการถ่ายโอนมวลที่สภาวะจริงในท่อระบายน้ำทิ้งของชุมชน และพัฒนาสมการขึ้นบนพื้นฐานของค่าการแพร่ของออกซิเจนในน้ำทิ้งนั้น เพื่อให้สามารถใช้ทำนายค่าสัมประสิทธิ์ในฟิล์มของเหลวได้